

Lausunto Uudenmaan kulttuuriympäristöselvityksestä 7.10.2011

Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry pitää tärkeänä, että täsmällistä alueellisia kulttuuriympäristöjä koskevaa tietoutta on kaikkien saatavilla.

Uudenmaan kulttuuriympäristöselvityksen käyttömahdollisuudet opetuksessa
Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman mukaan lasten ja nuorten kuulemista ja osallistumismahdollisuuksia oman lähiympäristönsä suunnitteluun sekä ympäristöpolitiikan päätöksentekoon kehitetään (s. 68). Maankäyttö- ja rakennuslain 1 §:ssä nousee esille vaatimus turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun ja suunnittelun vuorovaikutteisuus. Hallitusohjelman ja maankäyttö- ja rakennuslain henki voi tulevaisuudessa toteutua paremmin, jos lasten ja nuorten henkilökohtaisen ympäristösuhteen muodostumista tuetaan aktiivisesti opetuksessa sekä myös muussa yhteiskunnassa.

Kulttuuriympäristökasvatuksen ja -opetuksen toteutumisen kannalta selvitys Uudenmaan kulttuuriympäristöistä sisältää tärkeää tietoa. Tätä kulttuuriympäristöjä koskevaa tietoa voidaan hyödyntää ja syventää kouluopetuksessa eri oppiaineiden kuten historian, yhteiskuntaopin, ympäristö- ja luonnontiedon, maantiedon ja -tieteen, biologian sekä äidinkielen opetuksessa.

Eriyisen tärkeää kulttuuriympäristöihin liittyvän tietouden lisäämisessä ja niihin liittyvien kulttuuriarvojen välittämisessä on se, että lapset ja nuoret saavat oppia ja opiskella aidoissa kulttuuriympäristöissä. Näitä kulttuuriympäristöjä on kattavasti esitelty selvityksessä. Kulttuuriympäristöjä voi hyödyntää oppimisympäristöinä sekä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa että ammatillisissa oppilaitoksissa. Esimerkiksi perusopetuksessa (1-9 luokat) kannustetaan käyttämään opetuksessa koulun ulkopuolisia fyysisiä ympäristöjä kuten rakennettua ympäristöä ja ympäröivää luontoa. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004, s.18). Kulttuuriympäristöjen käyttäminen oppimisympäristöinä sitouttaa lapsia ja nuoria lähiympäristönsä mahdollistamalla elämyksellisen ja kokemuksellisen oppimisen. Oman lähiympäristön tuntemus voimistaa aidosti paikallisidentiteettiä.

Kulttuuriympäristöselvityksen luonnos painottuu kuitenkin maaseudun kulttuuriympäristöihin. Kaupunkimaisten rakennettujen kulttuuriympäristöjen merkitystä on syytä tulevassa selvityksessä nostaa painokkaammin esille.

Uudenmaan kulttuuriympäristöselvityksen levitys

Kulttuuri- ja kulttuuriperintöarvojen välittymistä lapsille ja nuorille tulisi edistää levittämällä kulttuuriympäristöä koskevaa tietoa opetuksen järjestäjille ja

toteuttajille sekä kasvatustyötä tekeville järjestöille. Tietouden lisäämiseksi kulttuuriympäristöistä sekä tulevan julkaisun vaikuttavuuden lisäämiseksi sitä tulisi jakaa ainakin kaikkien Uudenmaan alueen yläkoulujen ja toisen asteen oppilaitosten käyttöön.

Ystävällisin terveisin,
Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry.
Hanna Lämsä, toiminnanjohtaja
Erkki Merimaa, jäsen